Raadsvoorstel

Raadsvergadering	**Keten en opsteller**
5 juni 2023	Keten Ruimte
Commissie	R. Oosterhof
15 mei 2023	**Portefeuillehouder**
	K.D.J. Castelein
	Programma
	2

Onderwerp
Mogelijkheid tot indienen zienswijze op de jaarstukken 2022, de 2e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 – 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV).

Voorstel
Kennis te nemen van de jaarstukken 2022, de 2e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 – 2027 van de ODNV en daartegen geen zienswijze in te dienen.

Inleiding
Sinds 1 juli 2013 is de gemeente Hattem toegetreden tot de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) voor de basis milieutaken, later aangevuld met de melkrundveehouderijen en (asbest)sloopmeldingen.

De ODNV heeft op 16 maart en 30 maart 2023 aan de deelnemers van de ODNV brieven gezonden met daarbij de jaarstukken 2022, de 2e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 – 2027 van de ODNV. De ODNV heeft deze stukken geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen bestuur van de ODNV van 29 juni 2023. De ODNV geeft de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling ODNV tot en met 8 juni 2023 de gelegenheid zienswijzen in te dienen.

Beoogd effect
De jaarstukken 2022, de 2e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 – 2027 van de ODNV onder de aandacht brengen van het gemeentebestuur en het bestuur in staat stellen daarop, indien gewenst, te reageren.

Bevoegdheid/Juridisch kader
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Veluwe
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeentewet

Ingevolge de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Veluwe kunnen de gemeenteraden en Provinciale Staten hun zienswijzen over de jaarstukken 2022, de 2e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 – 2027 van de ODNV schriftelijk kenbaar maken aan het algemeen bestuur van de ODNV.

Eerdere besluitvorming en kaders
Begroting 2022 Omgevingsdienst Noord-Veluwe, begrotingswijzigingen 2022 ODNV en raadsbesluit zienswijze 19 september 2022.

Argumenten
1. Jaarstukken 2022

Het positieve resultaat over het jaar 2022 bedraagt € 697.806 en zal voor een groot deel (€ 415.700) worden toegevoegd aan een (tijdelijke) bestemmingsreserve ter dekking van de extra kosten die de ODNV niet kan opvangen in de exploitatie van 2023. Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor:
i. Voorbereidingskosten Omgevingswet, een bedrag van € 197.000
ii. Wegwerken van achterstanden voorafgaand aan de fusie tussen ODNV en OVIJ, een bedrag van € 218.700
De ODNV mag op grond van de GR geen algemene reserve aanhouden en daarom wordt voorgesteld het (tijdelijk) te bestemmen.
Voor het overige zal het restant van het positieve resultaat worden uitgekeerd aan de deelnemers. Voor Hattem betekent dit dat er een betaling van € 11.417 zal volgen.

Indienen zienswijze?
We kunnen instemmen met het tijdelijk bestemmen van de genoemde bedragen en het betalen van het resterende saldo aan de gemeente Hattem. We zien geen aanleiding een zienswijze in te dienen.

2. 2e begrotingswijziging 2023

De tweede begrotingswijziging 2023 wordt aan de deelnemers voorgelegd om de kosten te dekken die worden gemaakt voor de uitvoering van het Jaarprogramma 2023 door de ODNV. Dat jaarprogramma is in het vierde kwartaal van 2022 tot stand gekomen en toen was de begroting al vastgesteld door het bestuur van de ODNV. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in de tweede begrotingswijziging.
Daarnaast wordt er een bijdrage gevraagd voor het vernieuwen van de kantoorinrichting, functioneel beheer, extra budget voor luchtfoto's en het wegwerken van achterstanden (gedekt door bestemmingsresultaat 2022).
Deze begrotingswijziging heeft voor Hattem tot gevolg dat dit incidenteel voor 2023 een extra bijdrage vraagt van € 80.507.

Indienen zienswijze?
De Omgevingsdienst heeft gemotiveerd onderbouwd waarom het noodzakelijk is dat deze begrotingswijziging wordt vastgesteld. Ondanks dat het een forse stijging is van de bijdrage voor 2023, vloeit het voor een groot deel voort uit het jaarprogramma 2023 van de ODNV dat door de deelnemers zelf is vastgesteld en waarvan het wenselijk is dat de ODNV dit uitvoert. We stellen voor geen zienswijze in te dienen.

3. Programmabegroting 2024 - 2027

Besloten is de begroting en de berekening van de bijdragen van de partners voor vergunningverlening (programma 1) en toezicht en handhaving (programma 2) gedurende de jaren 2019 tot en met 2022 gelijk te houden aan de begroting 2018 (met uitzondering van loon- en prijsmutaties), tenzij er ingrijpende wijzigingen in het takenpakket zijn. De pakketafname is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen ODNV en de afzonderlijke partners. Bij de vaststelling van de uitgangspunten voor deze programmabegroting 2024 - 2027 is besloten om deze op dezelfde basis op te stellen als de begrotingen in de voorgaande periode.

Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is nog altijd niet geheel duidelijk in welke mate dit de dienstverlening van ODNV beïnvloedt. Vooralsnog lijkt de invloed hiervan enigszins beperkt qua omvang, maar in dit kader hangt er ook veel af van keuzes die de deelnemers van de ODNV maken met betrekking tot lokale toepassing van regels. Op dit vlak dient zowel in 2023 als in de overgangstermijn tot 2029 nog veel uit te kristalliseren. Waar nodig zullen tussen ODNV en de betreffende deelnemer(s) maatwerkafspraken worden gemaakt, waarop in breder opzicht vervolgens mogelijk een begrotingswijziging nodig zal zijn. In 2023 worden de inspanningen ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de nieuwe wet geïntensiveerd (zie jaarstukken – voorbereidingskosten Omgevingswet).

Met het oog op de voorgenomen fusie met OVIJ per 1 januari 2024 draagt de begroting van ODNV als zelfstandige dienst in zekere zin een tijdelijk karakter, in afwachting van de nadere uitwerking en invulling die gegeven zal worden aan het fusieproces. Om voldoende voor te sorteren op de beoogde fusie, wordt de begroting 2024 conform de door het AB op 24 november 2022 vastgestelde uitgangspunten gebaseerd op de uitgangspunten die staan beschreven in het concept Bedrijfsplan voor de nieuwe dienst. Dit betekent o.a. dat in de meerjarenbegroting is meegenomen:

- Opleidingsbudget personeel: 2% van de totale loonsom (t/m begroting 2023 was dit 2% van loonsom primair proces)
- (Organisatie) ontwikkelingsbudget: 2% van de loonsom (t/m begroting 2023 was dit een vast bedrag van € 52.000)
- Een productiviteitsnorm van 1350 uur conform landelijke gemiddelden en hetgeen ook binnen het Gelders stelsel is afgesproken als norm (t/m begroting 2023 was dit 1400 u/fte)
- Een post onvoorzien van 1% van de totale begroting (ongewijzigd)
- Jaarlijkse loon- en prijsindexaties conform CPB worden meegenomen (ongewijzigd)

Overige door de ODNV gehanteerde uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2024 – 2027 zijn:

- De workload voor de VTH-taken en de financieringsverhoudingen blijven gebaseerd op het door het AB op 20 november 2017 vastgestelde besturingsmodel en de nadien vastgestelde begrotingswijzigingen m.b.t. de formatie dan wel taakmutaties. De meest recente weergave hiervan betreft de in het AB van 6 oktober 2022 vastgestelde begrotingswijziging Formatie ODNV (2023 e.v.).
- Voor het onderdeel Advisering (pakket 3) geldt dat deze wordt gebaseerd op de ureninzet per partner zoals deze voortvloeit uit het AB-besluit van 6 oktober 2022, indien aan de orde aangevuld met nadere afspraken per partner m.b.t. structurele uitvoering van extra taken.
- In het ODNV Jaarprogramma 2023 is onder intensieve afstemming en samenwerking met de opdrachtgevers beschreven welke aanvullende inzet wordt gevraagd en gevergd voor 2023 en voor onderdelen ook structureel. Daar waar sprake is van structurele wijzigingen in de uitvoering van de dienstverlening, wordt de hiervoor benodigde capaciteit onverkort overgenomen in de begroting voor dienstjaar 2024. Een concreet voorbeeld hiervan is de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking treedt. Het ODNV Jaarprogramma 2023 bevat de eerste kaders wat betreft de uitvoering van taken onder het nieuwe wettelijke regime en de hieraan verbonden inzet. De begroting 2024 e.v. wordt in eerste aanleg gebaseerd op de betreffende kaders. Indien er in later tijd op basis van voortschrijdend inzicht sprake is van aanvullende taakoverdracht, bijvoorbeeld als n.a.v. het implementatietraject van de Omgevingswet sprake blijkt van ingrijpende wijzigingen in het takenpakket van ODNV, dan wordt dit later via een begrotingswijziging verwerkt.
- De raming van de salariskosten “in basis” (d.w.z. per 1 januari 2024) wordt herijkt op basis van het verschil tussen de in de begrotingen 2022 en 2023 opgenomen indexpercentages en de in de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 blz. 33 opgenomen prijsindexen. De benodigde correctie wordt hiermee cumulatief bepaald op 3,8%.
- De loonkosten voor de periode 2024-2027 worden geïndexeerd met 4,2% (gebaseerd op de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 blz. 33, loonvoet sector overheid).

- De overige ramingen in de Programmabegroting 2024-2027 zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2023-2026 en de in het AB van 6 oktober 2022 vastgestelde meerjarenbegrotingswijziging Formatie ODNV (2023 e.v.)
- De raming van de materiële kosten "in basis" (d.w.z. per 1 januari 2024) wordt herijkt op basis van het verschil tussen de in de begrotingen 2022 en 2023 opgenomen indexpercentages en de in de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 blz. 33 opgenomen prijsindexen. De benodigde correctie wordt hiermee cumulatief bepaald op 7,0%. Dit percentage betreft een correctie voor de inflatie in de jaren 2022 en 2023 voor zover die op basis van de septembercirculaire uitstijgt boven de in die begrotingen opgenomen stelposten.
- De materiële kosten worden voor de periode 2024-2027 worden geïndexeerd met cumulatief 2,4% (gebaseerd op de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 blz. 33, prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)).
- Om de heffing van Vennootschapsbelasting te voorkomen zullen eventuele diensten aan derden kostendekkend plaatsvinden danwel kostendekkend worden afgerekend.

Voorgaande leidt voor de komende jaren tot een verhoging van de door Hattem te betalen bijdragen aan de ODNV van respectievelijk:
2024 € 253.414
2025 € 264.279
2026 € 276.102
2027 € 292.433
Op begrotingsbasis betalen we voor 2023 aan de ODNV: € 220.957, waarbij aanvullend incidenteel voor 2023 een extra bijdrage van € 80.507 wordt gevraagd (2e begrotingswijziging 2023).

Indienen zienswijze?
Wij stellen voor geen zienswijze in te dienen tegen de programmabegroting 2024 – 2027 ODNV. Het is goed dat de ODNV in haar meerjarenbegroting al zoveel mogelijk geanticipeerd heeft op de fusie met de OVIJ per 1 januari 2024. De te betalen bijdragen op grond van de meerjarenbegroting komen nagenoeg overeen met het Bedrijfsplan dat is opgesteld ten behoeve van de fusie.
We onderschrijven de fusie tussen ODNV en OVIJ en we vinden het belangrijk te investeren in de nieuwe omgevingsdienst. Deze dienst voert immers werk uit voor onze inwoners en bedrijven en we vinden het van belang dat er een robuuste Omgevingsdienst wordt gevormd. Daarmee is de dienstverlening voor onze inwoners ook naar de toekomst beter gewaarborgd. Bovendien is er op korte termijn nog geen duidelijkheid te verwachten als het gaat om de ondergrens van omgevingsdiensten in het kader van het Interbestuurlijk programma versterken VTH stelsel (IBP). Het actief inzetten op de fusie heeft meer voordelen dan wachten op de mogelijke uitkomsten van het IBP.

Kanttekeningen
De voorgelegde programmabegroting 2024 – 2027 is opgesteld door de ODNV. Parallel hieraan is er een traject ingezet om per 1 januari 2024 een fusie te realiseren tussen ODNV en OVIJ, waarbij beide omgevingsdiensten opgaan in de nieuwe Omgevingsdienst Veluwe (zie collegevoorstel Zienswijzen ontwerptekst Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe). De financiële gevolgen van deze fusie zijn bijna volledig verwerkt in de Programmabegroting 2024 – 2027 van de ODNV, op een beperkt bedrag van € 1.900 na in verband met afrekening stelseltaken.

In de programmabegroting 2024 – 2027 ODNV wordt al rekening gehouden met hogere bijdragen als gevolg van de gewijzigde productiviteitsnorm, verhoogd opleidingsbudget en een verhoogd (organisatie) ontwikkelbudget.

Het synergievoordeel van de fusie, bijvoorbeeld doordat er een directeur en een controller minder nodig is, is niet direct ten gelde gemaakt. We hebben geconstateerd dat dit onder andere is

aangewend voor een uitbreiding van de capaciteit in de primaire processen en het maken van een schaalsprong voor een aantal functies (toekenning hogere schalen als gevolg van verandering organisatiegrootte).

Financiën
- De Jaarstukken 2022 leiden voor Hattem tot een teruggave van € 11.417.
- De tweede begrotingswijziging 2023 heeft voor 2023 tot gevolg dat we eenmalig een extra bijdrage van € 80.507 verschuldigd zijn.
- De programmabegroting 2024 – 2027 leidt tot een gefaseerde verhoging van de gemeentelijke bijdragen in de komende vier jaren, oplopend van € 253.414 in 2024 tot € 292.433 in 2027.

Na definitieve vaststelling van de tweede begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur van de ODNV zullen wij de gevolgen ervan definitief verwerken in onze financiële administratie. Wij hebben de gevolgen die voortvloeien uit de Programmabegroting 2024 – 2027 al wel betrokken bij onze begrotingsvoorbereiding 2024 e.v.

Communicatie
Na de behandeling in de raad zal het college over het standpunt van het gemeentebestuur schriftelijk communiceren met de ODNV.

Uitvoering
Niet van toepassing.

Hattem, 25 april 2023
Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief ODNV jaarstukken 2022 d.d. 30 maart 2023
2. Jaarstukken 2022 ODNV
3. Aanbiedingsbrief 2e begrotingswijziging 2023 ODNV d.d. 16 maart 2023
4. 2e begrotingswijziging 2023 ODNV
5. Aanbiedingsbrief ODNV meerjarenbegroting d.d. 16 maart 2023
6. Begroting 2024 – 2027 ODNV